

نتایج بررسی بودجه خانوار در مناطق

شهری ایران

سال ۱۳۷۷

(برگزیده‌ای از گزارش اداره آمار اقتصادی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، منتشره در بهمن ماه ۱۳۷۸)

مشارکت فنی و اجرایی اداره آمار اقتصادی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مرکز آمار ایران به مورد اجرا گذاشته شد و از سال ۱۳۶۳ تاکنون، اداره آمار اقتصادی عهده‌دار انجام سالیانه بررسی بودجه خانوار در مناطق شهری کشور بوده است.

هدف‌های بررسی بودجه خانوار

اصولاً، یکی از اساسی‌ترین مطالعات آماری که به منظور نیل به اهداف مختلف اقتصادی و اجتماعی، در اغلب کشورهای جهان صورت می‌گیرد، بررسی بودجه خانوار است. از طریق

سال‌های ۱۳۴۴ تا ۱۳۵۲ سالانه و به طور مرتب توسط بانک مرکزی در سطح ۳۲ شهر کشور به مورد اجرا گذاشته شد.

در سال ۱۳۵۳ که به عنوان سال پایه شاخص‌ها انتخاب شده بود، تعداد شهرهای مورد بررسی به ۷۴ شهر افزایش یافت و بررسی بودجه خانوار توسط اداره آمار اقتصادی بانک مرکزی تا سال ۱۳۵۷ در سطح ۷۴ شهر ادامه یافت و در سال ۱۳۵۸ فقط در شهر تهران صورت پذیرفت. طی سال‌های ۶۲-۱۳۶۱ این بررسی با

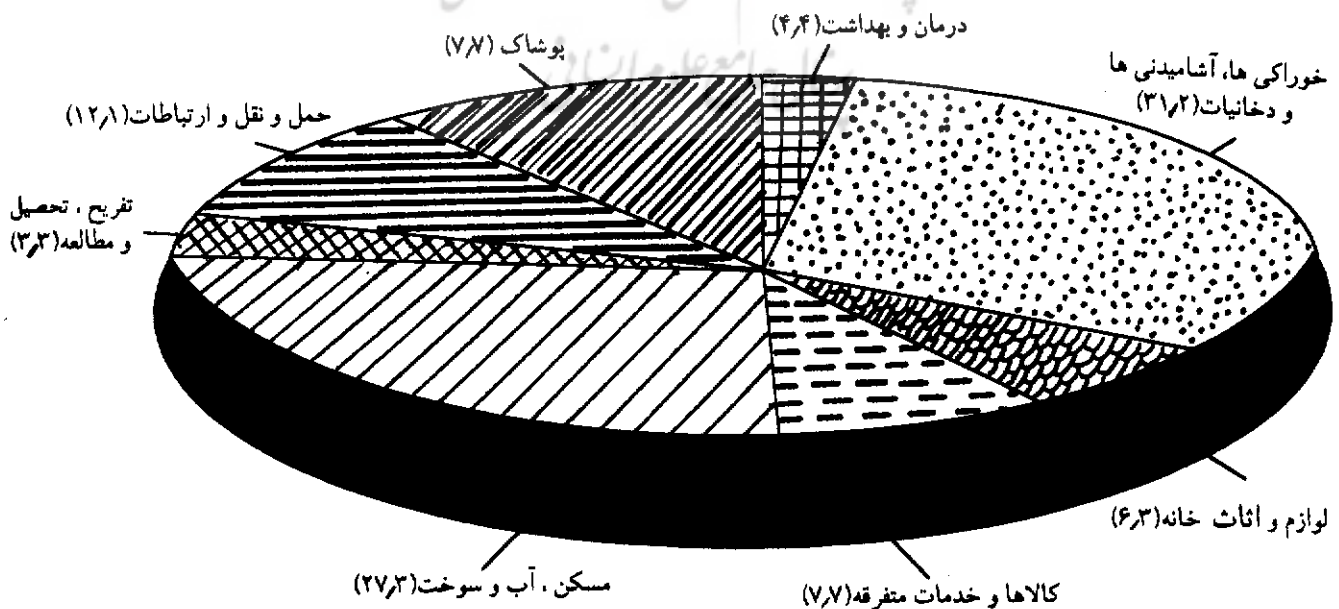
سابقه بررسی بودجه خانوار

در سال ۱۳۱۴ برای اولین بار در کشور ما، این بررسی توسط بانک ملی ایران در ۷ شهر صورت گرفت. در سال ۱۳۳۸ به منظور تجدید نظر در ضرایب اهمیت کالاها و خدمات برای محاسبه شاخص هزینه زندگی، بررسی فوق‌الذکر توسط آن بانک در ۳۲ شهر کشور انجام شد. با تأسیس بانک مرکزی و انتقال وظایف مربوط به گردآوری و تجزیه و تحلیل آمارهای گوناگون به این بانک، بررسی بودجه خانوار، طی

نمودار شماره ۱

درصد سهم گروه‌های اصلی هزینه از متوسط هزینه ناخالص

سالیانه یک خانوار در سال ۱۳۷۷

متوسط هزینه ناخالص سالانه یک خانوار به تفکیک گروه‌های مختلف هزینه طی سال‌های ۱۳۷۷-۱۳۶۸

جدول شماره یک

گروه‌های هزینه	سال	۱۳۶۸	۱۳۶۹	۱۳۷۰	۱۳۷۱	۱۳۷۲	۱۳۷۳	۱۳۷۴	۱۳۷۵	۱۳۷۶	۱۳۷۷
جمع کل هزینه ناخالص	هزینه	۲۳۱۵	۳۱۳۱	۴۱۴۲	۵۲۱۴	۶۲۷۷	۸۱۳۸	۱۰۹۰۶	۱۳۶۱۳	۱۷۱۶۷	۲۰۶۳۱
	درصد توزیع	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
۱- خوراکی‌ها	هزینه	۹۵۷	۱۱۱۱	۱۴۲۹	۱۷۹۴	۲۱۴۷	۲۷۶۵	۳۹۶۶	۴۶۶۰	۵۳۰۷	۶۴۴۴
	درصد توزیع	۳۹/۶	۳۵/۵	۳۴/۵	۳۴/۴	۳۴/۶	۳۴/۰	۳۶/۳	۳۴/۲	۳۰/۹	۳۱/۲
آشامیدنی‌ها و دغانیات	هزینه	۹۰۳	۱۰۵۴	۱۳۷۰	۱۷۴۶	۲۰۸۷	۲۶۷۸	۳۸۴۹	۴۵۲۹	۵۱۶۹	۶۲۸۸
	درصد توزیع	۳۷/۴	۳۳/۷	۳۳/۱	۳۳/۳	۳۳/۷	۳۲/۹	۳۵/۲	۳۳/۲	۳۰/۱	۳۰/۵
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	هزینه	۵۴	۵۷	۵۹	۵۸	۶۰	۸۶	۱۱۶	۱۳۲	۱۳۸	۱۵۷
	درصد توزیع	۲/۲	۱/۸	۱/۴	۱/۱	۰/۹	۱/۱	۱/۱	۱/۰	۰/۸	۰/۸
دغانیات	هزینه	۲۴۱	۳۳۶	۴۲۱	۵۰۳	۵۵۳	۶۸۵	۱۰۳۷	۱۲۹۱	۱۵۶۵	۱۵۹۹
	درصد توزیع	۱۰/۰	۱۰/۷	۱۰/۲	۹/۶	۸/۷	۸/۴	۹/۵	۹/۵	۹/۱	۷/۷
۲- پوشاک	هزینه	۶۴۰	۸۳۸	۱۱۲۱	۱۴۷۰	۱۷۷۸	۲۱۵۲	۲۷۵۹	۳۷۲۵	۴۵۳۴	۵۶۲۴
	درصد توزیع	۲۶/۵	۲۶/۸	۲۷/۰	۲۸/۲	۲۷/۹	۲۶/۴	۲۵/۳	۲۷/۴	۲۶/۴	۲۷/۳
۳- مسکن، آب، سوخت و روشنایی*	هزینه	۱۴۳	۲۱۳	۲۷۵	۳۵۳	۴۴۱	۵۳۷	۶۷۱	۸۴۲	۱۱۷۵	۱۳۰۸
	درصد توزیع	۵/۹	۶/۸	۶/۷	۶/۸	۶/۷	۶/۶	۶/۲	۶/۲	۶/۸	۶/۳
۴- نوازم و اثاث خانه	هزینه	۸۳	۱۱۷	۱۶۴	۲۰۳	۳۲۱	۴۰۶	۵۵۴	۵۶۲	۷۴۵	۹۰۴
	درصد توزیع	۳/۵	۳/۷	۳/۹	۳/۹	۵/۰	۴/۰	۴/۲	۴/۱	۴/۴	۴/۴
۵- درمان و بهداشت	هزینه	۱۶۹	۲۳۹	۳۶۵	۴۳۶	۵۵۲	۸۱۱	۹۸۳	۱۱۸۰	۱۹۱۴	۲۴۸۹
	درصد توزیع	۷/۰	۷/۶	۸/۸	۷/۴	۸/۷	۸/۱	۹/۰	۸/۷	۱۱/۲	۱۲/۱
۶- حمل و نقل و ارتباطات	هزینه	۱۵۶	۲۲۳	۳۴۶	۴۰۷	۵۱۲	۶۴۷	۸۹۴	۱۰۶۲	۱۷۷۸	۲۳۱۳
	درصد توزیع	۶/۵	۷/۱	۸/۳	۴/۰	۸/۱	۹/۲	۸/۴	۷/۸	۱۰/۴	۱۱/۲
حمل و نقل	هزینه	۱۳	۱۵	۱۹	۲۹	۴۰	۶۴	۸۹	۱۱۸	۱۳۶	۱۷۶
	درصد توزیع	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۶	۰/۶	۰/۸	۰/۸	۰/۹	۰/۸	۰/۹
ارتباطات	هزینه	۳۴	۵۹	۸۹	۱۱۹	۱۶۴	۲۰۶	۲۶۰	۳۶۸	۵۷۰	۶۷۸
	درصد توزیع	۱/۴	۱/۹	۲/۲	۲/۳	۲/۶	۲/۵	۲/۴	۲/۷	۳/۳	۳/۳
۷- تفریح، تحصیل و مطالعه	هزینه	۲۰	۳۸	۶۰	۷۷	۸۸	۹۵	۱۰۹	۱۵۱	۲۷۴	۳۱۵
	درصد توزیع	۰/۸	۱/۲	۱/۵	۱/۵	۱/۴	۱/۲	۱/۰	۱/۱	۱/۶	۱/۵
تحصیل و مطالعه	هزینه	۱۴	۲۲	۲۹	۴۳	۷۵	۱۱۰	۱۵۱	۲۱۷	۲۹۶	۳۶۳
	درصد توزیع	۰/۶	۰/۷	۰/۷	۰/۸	۱/۲	۱/۳	۱/۴	۱/۶	۱/۷	۱/۸
۸- کالاها و خدمات متفرقه	هزینه	۱۴۸	۲۱۸	۲۷۷	۳۳۶	۴۴۱	۵۷۷	۷۷۷	۹۸۴	۱۳۵۷	۱۵۸۶
	درصد توزیع	۶/۱	۷/۰	۶/۷	۶/۴	۶/۸	۷/۱	۷/۱	۷/۲	۷/۹	۷/۷

* برای خانوارهایی که نحوه تصرف مسکن آنها مشخص (مالک‌نشین)، در برابر خدمات و رایگان می‌باشد، ارزش اجاری مسکن برآورد و به جمع کل هزینه مسکن اضافه شده است.

این بررسی، می‌تواند به چگونگی هزینه‌ها و درآمدهای خانوارها و روند تغییرات آنها و نیز آمار و اطلاعات گوناگون دیگری پی برد. به صورت اجمال، می‌توان مهمترین اهداف این بررسی را به شرح زیر خلاصه کرد:

۱- شناسایی الگوها و عادات مصرفی خانوارها و مطالعه در مورد روند تغییرات آنها در اثر تحولات اقتصادی و اجتماعی.

۲- تعیین ضرایب اهمیت کالاها و خدمات مورد مصرف خانوارها به منظور محاسبه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی

۳- تعیین سهم هزینه‌های مختلف در هزینه کل خانوارها، اطلاع از چگونگی مصرف در بین طبقات مختلف جامعه برای اتخاذ تصمیم در مورد تأمین رفاه نسبی و حداقل معیشت.

۴- برآورد کلیه هزینه‌های مصرفی خانوارها به منظور استفاده در محاسبات ملی.

۵- ارزیابی اثرات اقتصادی و اجتماعی برنامه‌های دولت در وضع زندگی خانوارها از نظر ترکیب هزینه‌های مصرفی آنها.

۶- برآورد میزان تولید بعضی از کالاهای مورد مصرف خانوارها که از طرق دیگر به سهولت قابل محاسبه نمی‌باشد.

۷- محاسبه حساسیت درآمدی تقاضا، میل نهایی به مصرف و میل نهایی به پس‌انداز در جامعه.

۸- محاسبه شاخص‌های مختلف در زمینه چگونگی نابرابری‌های توزیع درآمد.

۹- برآورد میزان سرمایه‌گذاری خانوارها در بخش ساختمان.

۱۰- آگاهی از ویژگی‌های جمعیتی جامعه و ارتباط آن با هزینه و درآمد خانوارها.

نتایج بررسی در سال ۱۳۷۷

در سال ۱۳۷۷ بررسی از هزینه و درآمد خانوارهای ساکن در مناطق شهری ایران در ۷۲ شهر و با مراجعه به حدود ۶۰۰۰ خانوار نمونه انجام شده است و نتایج آن به شرح زیر می‌باشد:

الف- هزینه: در این سال، متوسط هزینه ناخالص سالانه یک خانوار شهری، حدود ۲۰۶۳۰ هزار ریال (ماهانه حدود ۱۷۱۹ هزار ریال) بود که نسبت به سال قبل ۲۰/۲ درصد افزایش داشته است.

از کل این مبلغ، ۳۱/۲ درصد (حدود ۶۴۴۴ هزار ریال) سهم اقلام خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دغانیات می‌باشد که نسبت به سال ۱۳۷۶، معادل ۲۱/۴ درصد افزایش داشته است (جدول و نمودار شماره یک).

در بین هزینه خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات بیشترین سهم از کل هزینه‌ها (معادل ۷/۷ درصد) به هزینه انواع گوشت اختصاص داشت. پس از آن، به ترتیب هزینه آرد، رشته و غلات با ۴/۲ درصد، شیر و فرآورده‌های آن و تخم پرندگان با ۳/۷ درصد، میوه‌های تازه با ۳/۶ درصد و سبزی‌های تازه با ۳/۲ درصد بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند.

در سال ۱۳۷۷ از کل هزینه‌های ناخالص خانوار ۷/۷ درصد (حدود ۱۵۹۸ هزار ریال) به هزینه پوشاک اختصاص داشت که نسبت به سال قبل، ۲/۱ درصد افزایش داشته است.

در سال مورد بررسی، ۲۷/۳ درصد از کل هزینه ناخالص یک خانوار (حدود ۵۶۲۳ هزار ریال) مربوط به هزینه مسکن، آب، سوخت و روشنایی بود که نسبت به سال قبل ۲۴/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۷۷ از کل هزینه‌های ناخالص خانوار ۶/۳ درصد (حدود ۱۳۰۷ هزار ریال) اختصاص به هزینه لوازم و اثاث خانه داشت که در مقایسه با سال قبل ۱۱/۳ درصد افزایش داشته است.

نتایج این بررسی نشان می‌دهد که در سال ۱۳۷۷ از کل هزینه‌های ناخالص خانوار، ۴/۴ درصد به هزینه درمان و بهداشت، ۱۲/۱ درصد به هزینه حمل و نقل و ارتباطات، ۳/۳ درصد به هزینه تفریح، تحصیل و مطالعه و ۷/۷ درصد به هزینه کالاها و خدمات متفرقه اختصاص داشته است.

در مقایسه با سال ۱۳۷۶، هزینه درمان و بهداشت ۲۱/۳ درصد، هزینه حمل و نقل و ارتباطات ۳۰/۰ درصد، هزینه تفریح، تحصیل و مطالعه ۱۸/۹ درصد و هزینه کالاها و خدمات متفرقه ۱۶/۹ درصد افزایش نشان می‌دهد.

پ- درآمد: مجموع درآمد پولی و غیرپولی ناخالص یک خانوار شهری در سال ۱۳۷۷ حدود ۱۷۷۰۵ هزار ریال (ماهانه حدود ۱۴۷۵ هزار ریال) بود که ۷۱/۹ درصد آن را درآمد پولی ناخالص و ۲۸/۱ درصد بقیه را درآمد غیرپولی تشکیل داده است.

در سال مورد بررسی، کل درآمد پولی و غیرپولی خانوار نسبت به سال ۱۳۷۶ حدود ۲۱/۸ درصد افزایش داشت (میزان افزایش درآمد پولی خانوار معادل ۲۰/۹ درصد و درآمد

غیرپولی ۲۴/۲ درصد بود).

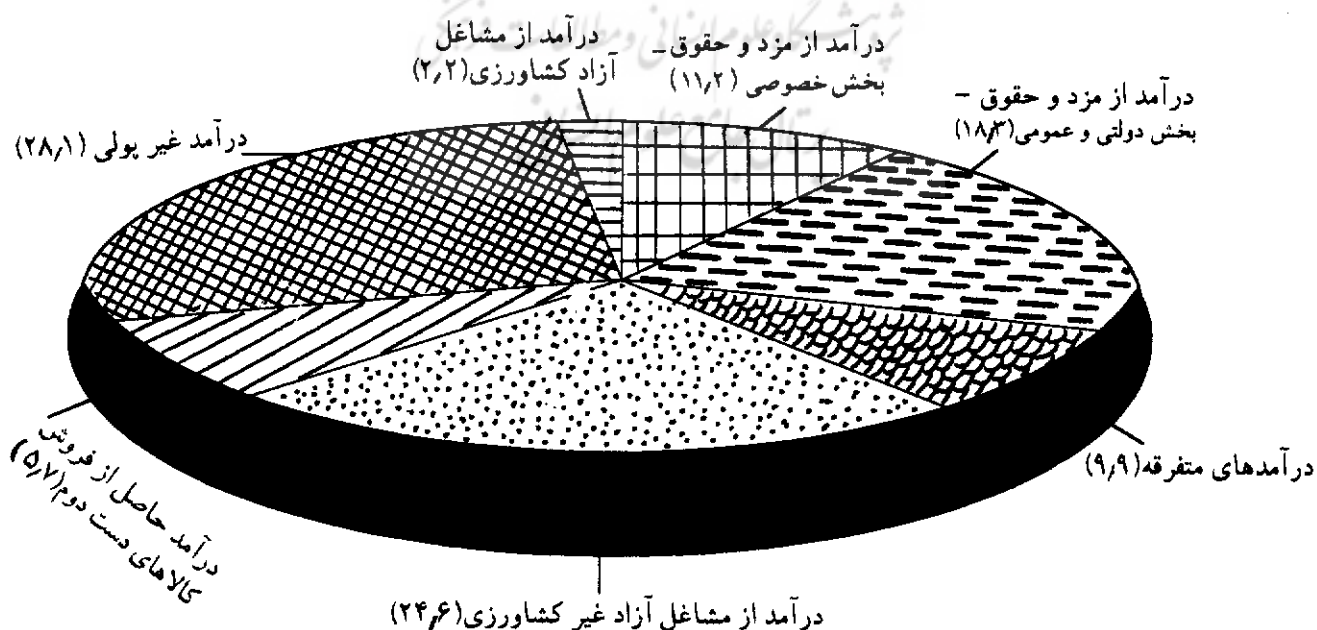
نتایج این بررسی نشان می‌دهد که در بین درآمدهای پولی ناخالص خانوار، درآمد از مزد و حقوق - بخش دولتی و عمومی ۲۵/۶ درصد، درآمد از مزد و حقوق - بخش خصوصی ۱۹/۱ درصد، درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی ۳۰/۴ درصد، درآمد از مشاغل آزاد غیر کشاورزی ۱۰/۵ درصد، درآمدهای متفرقه ۳۵/۷ درصد و درآمد حاصل از فروش کالاها دست دوم ۳۳/۷ درصد نسبت به سال ۱۳۷۶ افزایش داشته است.

در بین درآمدهای غیرپولی بیشترین سهم (معادل ۸۱/۲ درصد) به ارزش اجاری مسکن شخصی (مالک نشین) اختصاص داشت که معادل ۲۲/۸ درصد از کل درآمدهای پولی و غیرپولی را تشکیل داده است (جدول و نمودار شماره ۲).

پ- خصوصیات اجتماعی و اقتصادی:

- تعداد نفقات: در سال مورد بررسی، متوسط تعداد افراد خانوار ۴/۶۰ نفر بود که نسبت به سال قبل تقریباً ثابت بوده است.

نمودار شماره ۲ درصد سهم گروه‌های مختلف درآمد از متوسط درآمد ناخالص سالیانه یک خانوار در سال ۱۳۷۷

توزیع خانوارها بر حسب تعداد افراد نشان می‌دهد که خانوارهای چهارنفری با ۲۲/۳ درصد بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند و مراتب بعدی به ترتیب متعلق به خانوارهای پنج نفری (۱۹/۵ درصد)، سه نفری (۱۵/۹ درصد)، شش نفری (۱۳/۲ درصد)، دو نفری (۹/۶ درصد)، هفت نفری (۷/۳ درصد)، هشت نفری (۴/۵ درصد)، یک نفری (۳/۹ درصد)، نه نفری (۲/۰ درصد) و ده نفر و بیشتر (۱/۸ درصد) بوده است.

- گروه‌های سنی: براساس نتایج این بررسی، توزیع افراد خانوارها بر حسب گروه‌های سنی به صورت زیر بوده است: کمتر از یک سال ۰/۵ درصد، یک تا پنج سال ۷/۶ درصد، شش تا ده سال ۱۱/۷ درصد، یازده تا پانزده سال ۱۵/۴ درصد، شانزده تا بیست سال ۱۳/۱ درصد، بیست و یک تا سی سال ۱۵/۵ درصد، سی و یک تا چهل سال ۱۳/۲ درصد، چهل و یک تا پنجاه سال ۹/۸ درصد، پنجاه و یک سال و بیشتر ۱۳/۲ درصد.

قابل توجه است که حدود ۴۸/۳ درصد از افراد خانوارها را افراد زیر بیست و یک سال تشکیل داده‌اند.

- تحصیلات^(۱): توزیع افراد شش ساله و بالاتر خانوارها بر حسب میزان سواد نشان می‌دهد که ۱۵/۹ درصد "بی‌سواد"، ۱/۴ درصد قادر به "خواندن و نوشتن"، ۲۹/۸ درصد دارای "تحصیلات ابتدایی"، ۴۶/۰ درصد دارای "تحصیلات متوسطه"^(۲) و ۶/۹ درصد دارای "تحصیلات دانشگاهی" بوده‌اند.

براساس نتایج این بررسی، درصد افراد با تحصیلات متوسطه در مقایسه با سال ۱۳۷۶ افزایش و درصد افراد بی‌سواد و با تحصیلات ابتدایی کاهش داشته است.

نتایج این بررسی نشان می‌دهد که در بین اعضای مذکور ۶ ساله و بالاتر خانوارها، ۱۱/۶ درصد "بی‌سواد"، ۱/۹ درصد قادر به "خواندن و نوشتن"، ۲۹/۷ درصد دارای "تحصیلات ابتدایی"، ۴۸/۷ درصد دارای "تحصیلات متوسطه" و ۸/۱ درصد دارای "تحصیلات دانشگاهی" بوده‌اند. در مقایسه با سال ۱۳۷۶ درصد افراد بی‌سواد و دارای تحصیلات ابتدایی کاهش و درصد افراد قادر به خواندن و نوشتن با تحصیلات متوسطه افزایش داشته است.

در بین اعضای مؤنث ۶ ساله و بالاتر خانوارها، ۲۰/۲ درصد "بی‌سواد"، ۱/۰ درصد

جدول شماره دو
متوسط درآمد ناخالص سالانه یک خانوار به تفکیک گروه‌های مختلف هزینه طی سال‌های ۱۳۷۷-۱۳۶۸

گروه‌های درآمد	۱۳۶۸	۱۳۶۹	۱۳۷۰	۱۳۷۱	۱۳۷۲	۱۳۷۳	۱۳۷۴	۱۳۷۵	۱۳۷۶	۱۳۷۷
درآمد	۱۴۶۸	۱۷۸۳	۲۳۲۷	۲۸۹۲	۳۸۶۲	۴۶۶۹	۵۹۲۷	۷۸۵۵	۱۰۵۲۵	۱۲۷۲۶
درآمد	۱۹۴۱	۲۴۸۷	۳۲۶۲	۴۱۱۳	۵۳۷۵	۶۵۰۲	۸۳۳۳	۱۱۰۸۰	۱۴۵۳۶	۱۷۷۰۵
توزیع	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
مجموع درآمد برلی و غیربرلی ناخالص	۱۴۶۸	۱۷۸۳	۲۳۲۷	۲۸۹۲	۳۸۶۲	۴۶۶۹	۵۹۲۷	۷۸۵۵	۱۰۵۲۵	۱۲۷۲۶
درآمد برلی ناخالص	۱۴۱۸	۱۷۱۷	۲۳۲۷	۲۸۹۲	۳۸۶۲	۴۶۶۹	۵۹۲۷	۷۸۵۵	۱۰۵۲۵	۱۲۷۲۶
درآمد از مزد و حقوق	۳۴۷	۳۷۰	۶۱۲	۷۸۷	۹۷۶	۱۰۹۳	۱۲۸۹	۱۷۱۹	۲۵۸۴	۳۲۴۵
بخش دولتی و عمومی	۲۱۴	۲۵۶	۳۴۱	۴۱۰	۵۳۴	۷۱۱	۸۸۷	۱۱۶۶	۱۶۶۴	۱۹۸۳
بخش خصوصی	۱۳۳	۱۱۴	۲۷۱	۳۷۷	۴۴۲	۳۸۲	۴۰۲	۵۵۰	۱۰۲۰	۱۳۶۲
کشاورزی	۵۹	۷۵	۷۷	۹۸	۱۴۱	۱۹۰	۲۳۹	۲۹۱	۲۹۸	۳۸۹
درآمد از مشاغل آزاد	۵۲۶	۶۴۹	۸۴۰	۱۱۰۴	۱۴۹۷	۱۶۶۷	۲۲۲۳	۳۰۱۶	۳۹۳۴	۴۴۲۸
غیرکشاورزی	۱۳۵	۱۶۱	۲۲۷	۲۹۰	۴۲۹	۵۵۸	۷۵۲	۱۱۰۶	۱۲۹۷	۱۷۶۰
درآمدهای متفرقه	۱۱۷	۱۷۲	۱۸۹	۲۰۳	۲۸۶	۳۲۰	۵۲۵	۵۵۶	۷۴۹	۱۰۰۱
درآمد غیربرلی	۵۲۳	۷۰۳	۹۳۷	۱۲۲۱	۱۵۱۳	۱۸۵۶	۲۳۹۶	۳۲۲۵	۴۰۱۰	۴۹۸۰
ارزش اجاری مسکن شخصی (مالک‌نشین)	۴۳۴	۵۷۸	۷۷۷	۱۰۱۹	۱۴۴۱	۱۵۲۷	۱۹۴۷	۲۶۵۵	۳۳۲۵	۴۰۲۵
سایر	۸۹	۱۲۵	۱۶۰	۲۰۳	۲۷۲	۳۲۹	۴۴۹	۵۷۰	۷۸۵	۹۳۵
توزیع	۴/۵	۵/۰	۵/۰	۵/۱	۵/۱	۵/۱	۵/۴	۵/۱	۵/۴	۵/۳

* سایر شامل برآورد ارزش اجاری مسکن در برابر خدمت و رایگان کالاها و خدمات در مقابل مزد و حقوق، رایگان (نه از خانوار دیگر)، تولید برای مصرف در خانه، از محل کسب کشاورزی و غیرکشاورزی می‌باشد.

● یکی از اهداف بررسی بودجه خانوار، ارزیابی اثرات اقتصادی و اجتماعی برنامه‌های دولت در وضع زندگی خانوارها از نظر ترکیب هزینه‌های مصرفی آنهاست.

قادر به "خواندن و نوشتن"، ۲۹/۹ درصد دارای "تحصیلات ابتدایی"، ۴۳/۳ درصد دارای "تحصیلات متوسطه" و ۵/۶ درصد دارای "تحصیلات دانشگاهی" بوده‌اند. طبق نتایج این بررسی، درصد افراد با تحصیلات متوسطه افزایش و درصد افراد بی‌سواد، قادر به خواندن و نوشتن و با تحصیلات ابتدایی کاهش پیدا کرده است.

در سال ۱۳۷۷، ۱۹/۶ درصد افراد بی‌سواد در گروه سنی شصت و یک تا هفتاد سال و ۴۴/۷ درصد افراد با تحصیلات دانشگاهی در گروه سنی بیست و یک تا سی سال قرار داشته‌اند.

- اشتغال: نتایج این بررسی نشان می‌دهد که در بین افراد شش ساله و بالاتر خانوارها ۲۷/۷ درصد "شاغل"، ۴/۱ درصد "بیکار در جستجوی کار"، ۴/۳ درصد "با درآمد بدون کار"، ۳۶/۶ درصد "محصل"، ۲۳/۲ درصد "خانه‌دار" و ۴/۱ درصد بقیه متعلق به سایر گروه‌ها بوده‌اند و بدین ترتیب، نرخ بیکاری افراد ۶ ساله و بالاتر خانوارها حدود ۱۲/۹ درصد می‌باشد. طبق یافته‌های فوق، سهم افراد با درآمد بدون کار، محصل و خانه‌دار در مقایسه با سال ۱۳۷۶ کاهش و سهم افراد شاغل و سایر گروه‌ها افزایش داشته است.

بررسی مزبور نشان می‌دهد که در بین اعضای مذکور ۶ ساله و بالاتر خانوارها، ۴۷/۴ درصد "شاغل"، ۵/۶ درصد "بیکار در جستجوی کار"، ۴/۶ درصد "با درآمد بدون کار"، ۳۷/۸ درصد "محصل" و ۴/۶ درصد مربوط به سایر گروه‌ها بوده‌اند. این نتایج نشان می‌دهد که درصد افراد شاغل و محصل نسبت به سال ۱۳۷۶ افزایش و درصد افراد با درآمد بدون کار، بیکار در جستجوی کار و سایر گروه‌ها کاهش داشته است.

در بین اعضای مونث شش ساله و بالاتر خانوارها سهم افراد "شاغل"، "بیکار در جستجوی کار"، "با درآمد بدون کار"، "محصل" و "خانه‌دار" به ترتیب ۷/۸ درصد، ۲/۴ درصد، ۴/۱ درصد، ۳۵/۴ درصد و ۴۶/۸ درصد بوده است. اعداد مشابه در سال ۱۳۷۶ به ترتیب ۷/۵

درصد، ۲/۰ درصد، ۴/۲ درصد، ۳۶/۴ درصد و ۴۶/۷ درصد بوده است.

در سال ۱۳۷۷، ۱۱/۷ درصد خانوارها "بدون فرد شاغل"، ۶۰/۸ درصد دارای "یک نفر شاغل"، ۲۰/۵ درصد دارای "دو نفر شاغل" و ۷/۰ درصد دارای "سه نفر شاغل و بیشتر" بوده‌اند. طبق نتایج این بررسی، درصد خانوارهای "بدون فرد شاغل"، با "یک نفر شاغل" و با "دو نفر شاغل" نسبت به سال ۱۳۷۶ کاهش و درصد خانوارهایی که دارای "سه نفر شاغل و بیشتر" بوده‌اند، افزایش داشته است.

بررسی توزیع افراد شاغل خانوارها بر حسب رشته فعالیت اصلی محل کار نشان می‌دهد که ۴/۲ درصد در بخش "کشاورزی، دامپروری، شکار، جنگلداری و ماهیگیری"، ۲۲/۰ درصد در بخش "صنعت و معدن"، ۱/۴ درصد در بخش "برق، گاز و آب"، ۱۱/۲ درصد در بخش "ساختمان"، ۲۲/۶ درصد در بخش

● در سال ۱۳۷۷ مجموع درآمد پولی و غیرپولی ناخالص یک خانوار شهری در هر سه ماه حدود ۱۴۷۵ هزار ریال و متوسط هزینه ناخالص همسان خانوار حدود ۱۷۱۹ هزار ریال بوده است.

"عمده‌فروشی، خرده‌فروشی، هتلداری و رستوران"، ۹/۱ درصد در بخش "حمل و نقل، اتبازداری و ارتباطات"، ۴/۲ درصد در بخش "خدمات مالی، بیمه، ملکی، حقوقی و تجاری" و ۲۵/۳ درصد در بخش "خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی" شاغل بوده‌اند.

توزیع افراد شاغل خانوارها برحسب میزان سواد و رشته فعالیت محل کار نشان می‌دهد که بیشترین تعداد افراد شاغل بی‌سواد خانوارها و کسانی که قادر به خواندن و نوشتن بوده‌اند، به ترتیب با سهمی معادل ۳/۵ درصد و ۱/۰ درصد در بخش "عمده‌فروشی، خرده‌فروشی، هتلداری و رستوران" به کار اشتغال داشته‌اند. همچنین، بیشترین تعداد افراد شاغل که دارای تحصیلات ابتدایی، متوسطه و دانشگاهی بوده‌اند، به ترتیب با سهمی معادل ۷/۱ درصد در بخش صنعت و معدن، ۱۲/۱ درصد و ۹/۳ درصد در بخش "خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی" مشغول به کار بوده‌اند.

بررسی مزبور نشان می‌دهد که ۵/۲ درصد

● در سال ۱۳۷۷ حدود ۴۸/۳ درصد از افراد خانوارها را افراد زیر بیست و یکسال تشکیل داده‌اند.

از اعضای شاغل خانوارها کارفرما، ۳۲/۶ درصد کارکن مستقل، ۲۸/۴ درصد کارکن موسسات دولتی و عمومی، ۲۹/۴ درصد کارکن موسسات خصوصی و ۴/۴ درصد کارکن فامیلی و کارآموز بدون مزد بوده‌اند.

- مسکن: بررسی نحوه تصرف محل سکونت خانوارها در سال ۱۳۷۷ نشان می‌دهد که ۷۴/۵ درصد از خانوارها در مسکن شخصی (مالک نشین)، ۱۶/۰ درصد در مسکن اجاری، ۱/۷ درصد در مسکن در برابر خدمت و ۷/۸ درصد در مسکن رایگان سکونت داشته‌اند.

درصد توزیع مسکن خانوارها بر حسب نوع مصالح عمده بکار رفته در ساختمان نشان می‌دهد که حدود ۲/۳ درصد از ساختمان‌های محل سکونت خانوارها از بتون آرمه، ۷/۶ درصد از اسکلت فلزی، ۳/۲ درصد از بلوک سیمانی، ۳/۰ درصد از آجر یا تیرچه بلوک، ۶۷/۸ درصد از آجر یا تیرآهن، ۹/۶ درصد از آجر یا تیرچوبی، ۳/۲ درصد از خشت، گل و چوب و ۳/۳ درصد از سایر مصالح ساخته شده است.

طبق نتایج این بررسی، ۶/۵ درصد خانوارها در محل سکونت خود از یک اتاق^(۳)، ۲۷/۴ درصد از دو اتاق، ۳۴/۵ درصد از سه اتاق، ۲۱/۷ درصد از چهار اتاق، ۷/۲ درصد از پنج اتاق و ۲/۷ درصد از شش اتاق و بیشتر استفاده کرده‌اند.

- تسهیلات محل سکونت و لوازم زندگی مورد استفاده خانوارها: بررسی تسهیلات محل سکونت خانوارها در سال ۱۳۷۷ نشان می‌دهد که حدود ۹۷/۴ درصد خانوارها از آب لوله‌کشی، ۱۰۰/۰ درصد از برق، ۶۱/۰ درصد از گاز شهری، ۸۷/۵ درصد از حمام، ۵۳/۶ درصد از کولر، ۵۹/۰ درصد از تلفن و ۹/۲ درصد از سیستم حرارت مرکزی (شوفاژ) استفاده کرده‌اند. نتایج این بررسی نشان می‌دهد که ۱۷/۱

● در سال ۱۳۷۷ بیشترین و کمترین متوسط هزینه و درآمد ناخالص خانوارهای شهری به ترتیب مربوط به استان تهران و استان کردستان بوده است.

بانک و اقتصاد

خواننده گرامی

مجله بانک و اقتصاد برای شما تهیه می شود و از آن شما است.

بنابراین:

- ۱) مطالب خودتان را برای درج در نشریه ارسال فرمایید.
- ۲) ما را از پیشنهادها و نظریات خود بهره مند کنید.
- ۳) برای پیام های تبلیغاتی خود از امکانات ما بهره بگیرید.

نشانی: تهران / بلوار کشاورز /
 خیابان حجاب / کوچه سوم /
 پلاک ۱۳ / طبقه اول
 تلفن: ۶۵۵۱۳۵ - نمابر: ۶۵۵۹۵۸

درصد خانوارها از اتومبیل شخصی. ۱۳/۸ درصد از موتورسیکلت، ۱۹/۹ درصد از دوچرخه، ۷۶/۰ درصد از انواع چرخ خیاطی، ۷۳/۳ درصد از رادیو ضبط و ضبط صوت، ۲۴/۷ درصد از رادیو، ۹۶/۰ درصد از انواع تلویزیون، ۱۷/۳ درصد از ویدیو، ۲/۱ درصد از کامپیوتر شخصی، ۸۸/۷ درصد از یخچال، ۳۳/۰ درصد از انواع فریزر و یخچال فریزر، ۶۰/۴ درصد از انواع پنکه، ۹۴/۶ درصد از انواع اجاق گاز، ۵۶/۴ درصد از جاروبرقی و ۵۶/۹ درصد از ماشین لباسشویی استفاده کرده اند.

ریال) کمترین هزینه را به خود اختصاص داده اند. از نظر متوسط درآمد ناخالص سالیانه یک خانوار شهری، استان تهران با حدود ۲۲۶۲۸ هزار ریال (ماهانه حدود ۱۸۸۵ هزار ریال) بیشترین و استان کردستان با حدود ۱۲۰۰۸ هزار ریال (ماهانه حدود ۱۰۰۰ هزار ریال) کمترین درآمد را دارا بوده اند.

توضیح این که در جدول شماره سه نیز متوسط مقدار مصرف سالیانه برخی اقلام خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات یک خانوار شهری طی سال های ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۷ آمده است.

جدول شماره سه

متوسط مقدار مصرف سالانه برخی اقلام خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات یک خانوار طی سال های ۱۳۶۹-۱۳۷۷

(مقدار به کیلوگرم)

سال	۱۳۶۹	۱۳۷۰	۱۳۷۱	۱۳۷۲	۱۳۷۳	۱۳۷۴	۱۳۷۵	۱۳۷۶	۱۳۷۷
انواع برنج	۱۹۰	۱۹۹	۲۰۵	۲۰۱	۱۷۷	۱۶۸	۱۷۶	۱۸۶	۱۶۶
انواع نان	۷۲۶	۷۰۸	۷۰۹	۷۰۱	۷۱۴	۷۰۲	۶۹۱	۶۵۴	۶۳۱
گوشت دام	۱۰۴	۱۰۱	۹۵	۸۵	۸۶	۷۶	۷۷	۷۸	۷۲
گوشت پرندگان	۵۲	۵۳	۶۰	۷۱	۶۴	۶۵	۷۱	۷۰	۶۸
گوشت حیوانات دریایی	۱۵	۱۷	۱۶	۱۴	۱۲	۱۲	۱۳	۱۲	۱۳
انواع شیر	۱۳۶	۱۴۲	۱۴۷	۱۴۳	۱۳۸	۱۴۰	۱۳۵	۱۴۱	۱۳۶
انواع ماست	۱۴۶	۱۴۰	۱۴۳	۱۳۸	۱۴۳	۱۳۰	۱۲۷	۱۲۱	۱۱۳
انواع پنیر	۲۵	۲۶	۲۴	۲۳	۲۴	۲۳	۲۴	۲۲	۲۳
نخمر مرغ	۵۵	۴۴	۴۱	۴۵	۴۶	۴۶	۴۶	۴۱	۴۲
روغن نباتی	۴۲	۴۴	۵۱	۵۴	۴۹	۵۰	۵۰	۵۰	۵۱
انواع قند	۵۳	۵۴	۵۴	۵۴	۵۰	۴۹	۴۸	۴۱	۴۲
شکر	۲۵	۲۸	۳۰	۳۱	۲۸	۲۶	۲۵	۲۲	۲۲
انواع چای	۱۰	۹	۸	۸	۷	۷	۷	۷	۶
انواع سیگار ایرانی*	۱۶۷۵	۱۲۱۵	۹۸۲	۸۲۳	۷۳۳	۶۸۱	۶۲۹	۶۰۷	۷۳۹
انواع سیگار خارجی**	۳۰۲	۴۵۶	۷۰۲	۸۵۹	۸۶۱	۸۱۵	۸۵۶	۸۱۸	۶۵۰

* واحد سیگار نخ می باشد.

زیر نویس ها

- ۱) تحصیلات دینی بر حسب مورد، بین تحصیلات متوسطه و دانشگاهی توزیع شده است.
- ۲) در تمام موارد، آمار مربوط به تحصیلات متوسطه شامل دوره راهنمایی نیز می باشد.
- ۳) اتاق، فضای محصور و مسقفی است که حداقل ۴ مترمربع مساحت و ۲ متر ارتفاع دارد.

ت- متوسط هزینه و درآمد ناخالص یک خانوار شهری در استان های مختلف:

بررسی متوسط هزینه ناخالص سالیانه یک خانوار ساکن در مناطق شهری استان های مختلف نشان می دهد که استان تهران با حدود ۲۵۶۲۵ هزار ریال (ماهانه حدود ۲۱۳۵ هزار ریال) بیشترین و استان کردستان با حدود ۱۳۶۷۱ هزار ریال (ماهانه حدود ۱۱۳۹ هزار